

NIEUWSBRIEF

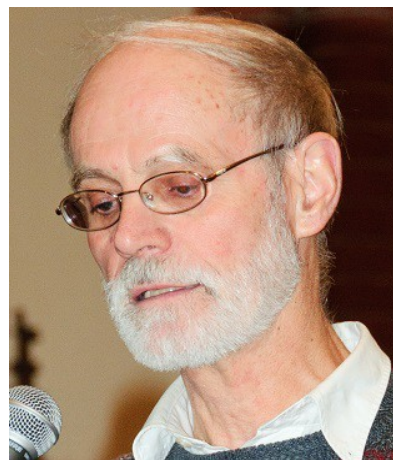
'MGR. SCHRAVEN EN GEZELLEN'

jaargang 13, nummer 70

nr. 1, januari 2021

Uitgave van de 'Mgr. Schraven Stichting'

In memoriam Vincent Hermans

Op 13 januari 2021 ontvingen wij het bericht van het overlijden van Vincent Hermans. Hij is na een langdurige ziekte overleden.

We condoleren Marja, Wiske, Sefke en Jamilla, Jasper en Joselle, met dit grote verlies en wensen hun veel sterkte in de komende tijd.

Onderstaand interview van Arjan Broers met Vincent geeft de betekenis van Vincent voor de Mgr.Schravenstichting goed weer.

Interview met Vincent Hermans door Arjan Broers (2019)

EEN PIJNLIJK ACTUELE GESCHIEDENIS

De moord op Mgr. Schraven

In 1937 werden bisschop en lazarist Frans Schraven en acht metgezellen in China vermoord. Over de toedracht hing tientallen jaren een 'mistbank van onzekerheid', vertelt Vincent Hermans. Namens de Mgr. Schraven Stichting verdiepte hij zich in het verhaal, dat het nog steeds verdient om verteld te worden, zowel hier als in China.

Het verhaal ging weer leven toen paus Johannes Paulus II eind vorige eeuw opriep om boek te maken over martelaren in de twintigste eeuw. Dat leidde tot een artikel van lazarist Wiel Bellemakers over de moord op zijn medebroeder bisschop Frans Schraven en anderen, in 1937 in China. Duidelijk werd dat de toedracht van de moord onzeker was. Onderzoek was moeilijk, want China was destijds nog afgesloten van de buitenwereld.

In 1997 bezocht een internationale groep lazaristen China. In dat jaar werd in Nederland voor het eerst een gedenkdienst gehouden. Dat gebeurde in Lottum, de geboorteplaats van Schraven. In 2005 verscheen in China een boekje met de Chinese lezing van de moord. Dit boekje gaf de impuls voor de stichting die de naam van de vermoorde bisschop draagt.

Vincent Hermans is vanaf het begin bij de Mgr. Schraven Stichting betrokken. Als kind al hoorde hij over de moord op de missiebisschop, die de broer was van zijn oma. 'Maar niemand wist waarom en door wie het gebeurd was', vertelt hij. 'Op een dag nam ik me voor: als ik met pensioen ben, zoek ik het uit.' Het was een voornemen met nogal veel gevolgen. Met zijn vrouw en anderen 'deden we onderzoek in zo'n tachtig archieven in heel wat landen', zegt hij alsof het niets is. 'En ik ben nog steeds niet klaar.'

Duidelijk is nu wel hoe het gegaan is, in 1937. Japan was China binnengevallen en rukte op naar de stad Zhengding. Duizenden burgers vluchtten naar het terrein van de missie van de lazaristen en andere religieuzen. Daar kwamen Japanse soldaten na hun overwinning 200 vrouwen voor zich opeisen, maar Frans Schraven en zijn acht metgezellen weigerden daaraan mee te werken. 'U kunt mij doden als u wilt', moet Schraven gezegd hebben, 'maar u geven waar u om vraagt: nooit!'

De mannen werden afgevoerd en dezelfde avond bij een boeddhistische pagode doorstoken en verbrand. Het was 9 oktober 1937. Het ging om lazaristen uit Nederland (3), Frankrijk (2), Polen (1) en het huidige Kroatië (1), een trappist uit Frankrijk en een orgelmaker uit Slowakije. Naar verluid hebben de Japanse soldaten de Chinese vrouwen daar toen met rust gelaten.

De moord is geen verre geschiedenis, maar verrassend en pijnlijk actueel. Op de eerste plaats omdat seksueel geweld tegen vrouwen allesbehalve iets van het verleden is. Op kleine schaal maar ook in oorlogen worden nog steeds talloos veel vrouwen verkracht of mishandeld. Het geweldloze verzet van Mgr. Schraven en zijn gezellen roept ontzag en eerbied op.

Daarnaast is de moord betekenisvol voor zowel Japan als China, vertelt Vincent Hermans. 'Destijds deden de Japanners alsof Chinese boeven de daders waren', zegt hij. 'Voor Japan is dit een schandelijk verhaal, dat nog eens benadrukt wordt als er een zaligverklaring komt.'

Ook voor China is de moord betekenisvol, met name voor de Chinese katholieken. Hun kerk, die lang deels ondergronds moest functioneren en nog steeds door de overheid gecontroleerd wordt, ziet het verhaal van de martelaars als een steun in de rug. Het toont aan dat hun kerk niet gesticht is door slechte imperialisten, maar door mensen die zelfs bereid waren hun leven te geven voor de Chinezen. Ook de Chinese overheid volgt de ontwikkeling nauwlettend, merkte Hermans tijdens zijn bezoeken aan dat land.

Sinds de oprichting van de Mgr. Schraven Stichting in 2008 is er veel gebeurd. Op de eerste plaats is een uitgebreid dossier gemaakt dat begin 2014 is aangeboden aan de Vaticaanse congregatie voor de zalig- en heiligverklaringen. Dat gebeurde op verzoek vanuit China en met steun van bisschop Frans Wiertz van Roermond. Het grondig voorbereide dossier is 1860 pagina's dik.

Verder heeft de stichting op allerlei manieren gewerkt aan het uitdragen van het verhaal van Mgr. Schraven als een icoon tegen seksueel geweld. Zo is er een gedenkkapel ingericht in Broekhuizenvorst. In een afgesloten zijvleugel van de kerk in dat Noord-Limburgse dorp maakten zo'n 100 vrijwilligers onder leiding van kunstenaar pater Jan Haen CSSR een verbeelding van het levensverhaal van Schraven. 'De kapel is op 14 oktober 2012 ingezegend door de Chinese aartsbisschop Savio Hon Taifai', vertelt Hermans. 'Zeer indrukwekkend was daarbij het schriftelijk excuus dat een speciaal gestuurde vertegenwoordiger van de Japanse Bisschoppenconferentie aanbood aan de familie van de slachtoffers.'

Sindsdien is elk jaar rond 9 oktober een herdenking georganiseerd, met 's morgens een eucharistieviering en 's middags een Mgr. Schravenlezing over een gerelateerd onderwerp. Bij deze gelegenheid kwamen steeds Chinezen uit België, Duitsland en Nederland naar de kapel.

In 2012 verscheen een stripboek over het verhaal van Mgr. Schraven en gezellen, gemaakt door de Belgische striptekenaar Geert de Sutter. De uitgave verscheen tegelijkertijd in het Nederlands, Engels, Frans en Duits. Later volgden in China nog twee edities in eenvoudig en traditioneel Chinees. Ook werd het Chinese boekje over bisschop Schraven in het Nederlands uitgegeven, net als een boekje over het kunstwerk van pater Jan Haen onder de titel *Over mijn lijk*.

De stichting kreeg heel wat uitnodigingen om lezingen te geven. In 2013 is een promotietour gemaakt naar het Verre Oosten en zijn lezingen gegeven in Macao, Hongkong en Taiwan. In 2015 volgde zo'n reis naar Polen.

Ook namen onderzoekers van de stichting drie keer deel aan symposia in Chinese universiteiten, om het verhaal ook daar bekendheid te geven: in 2009 in Beijing en in 2014 in Shijiazhuang en Shanghai. In 2017 volgde een extra conferentie aan de universiteit van Beijing, speciaal gewijd aan de moord van Zhengding. In diezelfde jaren organiseerde de stichting samen met het Verbiest Instituut van de universiteit van Leuven een pelgrimage naar China, naar de plek waar Mgr. Schraven leefde en vermoord werd.

‘Er staan in Zhengding twee monumenten’, vertelt Hermans. ‘Een is er door de Japanners opgericht en een door de Chinezen. Het is opmerkelijk dat beide monumenten zijn blijven staan in de Culturele Revolutie. Blijkbaar waren ze zo betekenisvol voor de bevolking dat de communisten ze niet durfden te slopen.’

Ook is er een project gemaakt voor basisscholen die de gedenkkapel willen bezoeken; tevens is er een website en een wandelpad met informatieborden in Lottum, de geboorteplaats van Schraven. Jaarlijks ontvangt de achterban nieuwsbrieven over actuele ontwikkelingen en gebeurtenissen. Een korte film en misschien zelfs een musical of passie staan op het verlanglijstje van de stichting.

De Mgr. Schravenstichting wil tenslotte ook helpen opkomen voor vrouwen. Dat gebeurt door de ondersteuning van projecten die gericht zijn op meer zelfredzaamheid en *empowerment* van vrouwen. En ook door in 2018 een jaarlijkse oecumenische gebedsmiddag in te stellen met verwante organisaties, omwille van het verzet tegen geweld tegen vrouwen. ‘We zijn maar klein’, zegt Vincent Hermans, ‘maar het verhaal van Mgr. Schraven en onze inzet mogen er zijn.’

Behalve dit interview geeft ook de recente film van Hugo Rikken een goede indruk van de drijfveren van Vincent Hermans (zie ook www.mgrschraven.nl).

Zijn bezieling en inzet worden ook duidelijk beschreven in het artikel van de heer Heyndrickx in de Verbiest Koerier van juni 2020: “MOED MOET”, De boodschap van Vincent Hermans in deze Corona-tijd [link](#).

Moge hij de eeuwige rust ontvangen in de nabijheid van de martelaren Frans Schraven en gezellen. Wij danken hem voor zijn tomeloze inzet.

Namens het bestuur van de Mgr.Schravenstichting,

Harry Schraven, voorzitter
